

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 35Er/4436/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7216222527
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Čisovský
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2020:7216222527.3

Uznesenie

Okresný súd Košice II v exekučnej veci oprávneného: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, práv. zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom v Bratislave, Mýtna 48 proti povinnému: M. F., nar. X.X.XXXX, bytom v V., W. XX, práv. zast.: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Kuzmányho 29, IČO: 47 234 466 o vymoženie 4.781,77 € s príslušenstvom a trov exekúcie vedenej súdnym exekútorom Mgr. Jozefom Deákom

rozhodol:

Námietkam povinného proti exekúcii vyhovuje.

odôvodnenie:

Oprávnený sa podaným návrhom zo dňa 25.08.2016 domáhal u súdneho exekútora Mgr. Jozefa Deáka vykonania exekúcie voči povinnému na vymoženie 4.781,77 € s príslušenstvom na základe exekučného titulu, ktorým je zmenkový platobný rozkaz Okresného súdu Bratislava V spis. zn. 1Zm/812/2013-10 zo dňa 02.04.2014.

Dňa 22.09.2016 doručil súdny exekútor súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s prílohami, na základe ktorej mu súd udelil poverenie č. 5803015244 zo dňa 01.08.2018.

Dňa 14.09.2018 postúpil súdny exekútor súdu námietky povinného proti exekúcii. Povinný vo svojom podaní okrem iného uviedol, že exekúcia začala na podklade exekučného titulu, ktorým je zmenková platobný rozkaz Okresného súdu Bratislava V zo dňa 02.04.2014, vydaný pod sp. zn. 1Zm/812/2013-10. Je zrejmé, že vo veci konajúci súd pri vydávaní predmetného exekučného titulu pochybil, keď tento vydal v absolútnom rozpore so zákonom. Rozpor so zákonom pri vydávaní exekučného titulu bol daný najmä tým, že vo veci konajúci súd napriek zákonom stanovenej povinnosti nevykonal kontrolu neprijateľných podmienok predmetnej zmluvy o úvere uzavretej medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným v zmysle ustanovení § 52 a nasledujúcich zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“). Hlavným dôvodom pre zastavenie predmetnej exekúcie je to, že výkon takéhoto exekučného titulu (vydaného v zrejmom rozpore so zákonom), by bol v rozpore s verejným poriadkom. Pod pojmom rozpor s verejným poriadkom je potrebné integrovať všetky podstatné prípady presadenia hodnôt dobrých mravov, spravodlivosti, ktoré zakladajú hodnotové zázemie spoločnosti a ústavného a právneho poriadku Slovenskej republiky. Dôvod zastavenia exekúcie pre rozpor s verejným poriadkom je navyše koncipovaný bez bližšej špecifikácie zložiek exekučného titulu, ktoré môžu zakladať rozpor s verejným poriadkom a v tomto prípade postačí, ak samotný výkon takýto rozpor zakladá. Navyše legálnou definíciou pojmu verejný poriadok je možné pod pojem „rozpor s verejným poriadkom“ subsumovať najmä rozpor výkonu exekučného titulu s princípom dobrých mravov. Dobré mravy, vzhľadom na ich zapracovanie v Občianskom zákonníku do základných princípov (§3 OZ), ako aj v časti týkajúcej sa platnosti právnych úkonov (§ 39 OZ), predstavuje, popri kogentných zákonných ustanoveniach jeden z limitov, teda ohraničení autonómie právnych subjektov v súkromnom práve. Je nepochybné, že dobré mravy ako normy správania musia byť v súlade so zákonom, resp. nesmú zákonu odporovať. Za dobré mravy preto nikdy nebude možné považovať normy správania (a za konanie v súlade s dobrými mravmi nebude možné považovať konania), ktoré sú v rozpore s akýmkoľvek platným všeobecne záväzným právnym predpisom. Z

uvedeného je možné vyvodiť záver, že porušenie zákona pri vydávaní tohto zmenkového platobného rozkazu a následný výkon nezákonne vydaného exekučného titulu je „de facto“ porušením dobrých mravov, a toto je teda v rozpore s verejným poriadkom. Uvedené závery potvrdzujú názory prevládajúce v odbornej literatúre, podľa ktorých korektív verejného poriadku zahŕňa tak dobre mravy, ako i zákonné zákazy. Zákonné zákazy sa považujú za pravidlá verejného poriadku, ktorých povaha bola vyzdvihnutá ich zákonným zakotvením. Povaha ostatných noriem verejného poriadku (napr. dobrých mravov), mimo zákonných zákazov, však nie je natoľko výrazná a jednoznačná, a preto je potrebné odvodiť ich na základe výkladu. Výkon predmetného exekučného titulu by teda z dôvodu porušenia zákona bol nie len v rozpore s dobrými mravmi, ale i s verejným poriadkom. Staršia civilistika vymedzuje verejný poriadok ako základné princípy právneho poriadku. V tejto súvislosti je potrebné spomenúť aj definíciu verejného poriadku obsiahnutú v § 36 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov, podľa ktorej sú verejným poriadkom také zásady spoločenského a štátneho zriadenia Slovenskej republiky a jej právneho poriadku, na ktorých je potrebné bez výhrad trvať. Ochrana spotrebiteľa a dodržiavanie právnych predpisov a povinností všeobecnými súdmi SR, ktoré majú byť garantom ochrany práv a právom chránených záujmov, predstavujú bezpochyby také zásady spoločenského a štátneho zriadenia Slovenskej republiky, na ktorých zachovaní je potrebné trvať bez výhrad. Z povahy prejednávanej veci je zrejmé, že výkon exekučného titulu vydaného súdom v rozpore so zákonom, pri ignorovaní právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa je tak v rozpore so zákonom, ako i dobrými mravmi a v neposlednom rade s princípom ochrany spotrebiteľa vyjadrenom v primárnom práve Európskej únie, a teda bezpochyby v rozpore s hodnotovým zázemím spoločnosti, ako i v rozpore s právnym poriadkom SR a porušuje základy spoločenského poriadku. Vykonanie predmetného exekučného titulu, prostredníctvom ktorého by oprávnený získal plnenie, na ktoré nemá nárok, byt teda bolo v rozpore s dobrými mravmi, ako i v rozpore s verejným poriadkom. Povinný zároveň podáva tieto námietky proti exekúcii (ktorými sa domáha zastavenia predmetnej exekúcie) aj z toho dôvodu, že rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie predmetnej exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na 1. neprijateľné zmluvné podmienky, 2. obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo 3. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom. V prípade povinného súd napriek tomu, že zmluva, ktorú uzavrel povinný s právnym predchodcom oprávneného je spotrebiteľskou a obsahuje množstvo neprijateľných zmluvných podmienok, pričom aj napriek tomu však konajúci súd vydal tento exekučný titul, čím povinnému odoprel spotrebiteľskú ochranu. Je zrejmé, že predmetné exekučné konanie trpí hneď niekoľkými vadami, pre ktoré je táto neprípustná, pričom ide o tieto dôvody: a) rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, b) rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok z zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky. V predmetnej veci nebolo prihliadnuté na početné neprijateľné zmluvné podmienky používané veriteľom, a došlo tak k porušeniu § 53 ods. 1) a ods. 5 Občianskeho zákonníka v spojení s relevantnými normami právnych predpisov upravujúcich civilný proces. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je prinajmenšom zmenka, ktorú použil veriteľ na škodu spotrebiteľa, a ktorá bola dojednaná v rozpore s ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré najskôr vymedzili, že použitie zmenky nesmie byť na škodu spotrebiteľa a nesmie mu znemožniť uplatnenie námietok, ktoré mu plynú zo zákona o spotrebiteľských úveroch a následne predmetný zákon limitoval zmenku až do 01.01.2011 tak, že bolo možné dojednať iba zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zákaz používania zmieniek priniesol následne zákonodarca v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v jeho ustanovení § 17 a aktuálne je zakotvený v ustanovení § 5a ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Ak teda zákon zakazuje nejaké konanie, je takýto právny úkon v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka neplatný a v žiadnom prípade nemôže ponímať právnu ochranu. Neobstojí pri tom ani argument o formálnom charaktere zmenky a o jej abstraktnosti, keďže práve pri tzv. spotrebiteľskej zmenke, ktorej používanie bolo pri spotrebiteľských úveroch dovolené do 31.12.2010, musel súd už aj predtým skúmať kauzu právneho úkonu a to práve z dôvodu, aby nad akúkoľvek pochybnosť ustálil charakter zmenky (či ide o podnikateľskú alebo spotrebiteľskú zmenku) a správne a zákonne rozhodol o nárokoch zo zmenky. Je zrejmé, že predmetná zmenka (ktorá bola podkladom pre vydanie exekučného titulu)

vznikla zo vzťahu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, preto vzniká otázka, či zmenka a jej indosácia nadmerne nesťažila do dokonca či neznemožnila spotrebiteľovi presadiť vlastné spotrebiteľské práva vrátane práva na ex offu súdnu ochranu (potov. Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie v spojených prípadoch C-240/98 až C-244/98). Zmenka totiž objektívne znamená výrazné sťaženie práva vystaviteľa zmenky (napr. sťažené uplatňovanie kauzálnych námietok, prísna lehota na námietky, právo veriteľa na vyplnenie blanko zmenky) Po indosácii zmenky sa právne postavenie vystaviteľa zmenky vzniknutej zo spotrebiteľskej zmluvy ešte viac sťažuje ak nie je priamo až znemožnené. V prejednávanom prípade boli nepochybne porušené predpisy o obmedzení použitia alebo zákaze použitia zmenky, ktoré veriteľ vôbec nerešpektoval. Plnenia z uvedených neprijateľných podmienok súd v základom konaní v rovine nárokov zo zmenky priznal bez toho, aby zohľadnil ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami a bez toho, aby podstatu morálnosti a zákonnosti plnenia vôbec skúmal. Je preto nesporné, že v exekúcii sa proti povinnému vymáhajú plnenia, ktoré majú svoj základ v neprijateľných zmluvných podmienkach a prípadne boli uplatňované za použitia nekalej obchodnej praxi. Na základe vyššie uvedeného povinný námietku proti predmetnej exekúcii a navrhol, aby konajúci exekučný súd predmetnú exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju.

K námietkam povinného sa dňa 12.09.2019 vyjadril oprávnený a uviedol, že exekučný poriadok ukladá oprávnenému v exekučných konaniach vedených na podklade exekučných titulov, vydaných v zmenkovom konaní povinnosť opísať rozhodné skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným a predložiť dôkazy osvedčujúce tieto skutočnosti. Túto povinnosť si oprávnený splnil a v návrhu na vykonanie exekúcie uviedol, že vlastná zmenka, na podklade ktorej bol vydaný exekučný titul bola vystavená na zabezpečenie dlhu vyplývajúceho pôvodne z úverového vzťahu na základe úveru poskytnutého povinnému právnym predchodcom bankou. Žalovaný zo zmenky (povinný v tejto exekúcii) mal možnosť obrany v zmenkovom konaní, túto nevyužil, v spoje ostal pasívny, nárok uplatnený v zmenkovom konaní nerozporoval, kauzálne námietky voči zmenkovému platobnému rozkazu nepodal. Nakoľko žalovaný zo zmenky v zmenkovom konaní žiadne kauzálne námietky nevzniesol ani súd rozhodujúci o nároku zo zmenky nemohol v čase rozhodovania z úradnej moci prelomiť zásadu abstraktnosti zmenečných záväzkov vyjadrenú v ust. § 17 z.č. 191/1950 sb. Rozhodnutie vydané v zmenkovom konaní, ktoré je exekučným titulom v tejto exekúcii tak bolo vydané plne v súlade so zákonom v zmysle ust. § 175 O.s.p. platného v čase vydania rozhodnutia. Zmenka, aj keď bola vystavená ako zabezpečovacia, si naďalej zachováva svoju povahu abstraktného cenného papiera, ktorý je dokonalý, nesporný, v ktorom sú právna a záväzky definované len zmenkovou listinou, vyplývajú len z nej a sú nezávislé od mimozmenkového vzťahu, aj keď sa jedná o záväzky zmenkou zabezpečené. Nakoľko povinný v podaných námietkach neuvádza žiadne nové skutočnosti, ktoré by nastali po vzniku exekučného titulu a ktoré by bránili jeho vymáhateľnosti a v námietkach absentuje kvalifikovaný právny dôvod brániaci vymáhateľnosti uplatneného nároku, oprávnený navrhol námietky povinného v celom rozsahu zamietnuť.

Podľa ust. § 243h ods. 1 Exekučného poriadku, prvá veta, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

Podľa ust. § 9a ods. 1 Exekučného poriadku ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

Podľa ust. § 50 ods. 1 Exekučného poriadku povinný môže vzniesť u exekútora povereného vykonaním exekúcie do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie námietky proti exekúcii, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, alebo ak sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. To isté platí, ak sa namieta, že oprávnený alebo povinný nie sú právnymi nástupcami osoby uvedenej v exekučnom titule. Námietky musia byť odôvodnené a na dodatočne uvedené dôvody sa neprihľadne. Ak po podaní námietok exekútor upustil od vykonania exekúcie (§ 46), o námietkach netreba rozhodnúť.

Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia sa súd najskôr zaoberal posudzovaním včasnosti vzniesenia námietok povinným.

Ustanovenie § 50 ods. 1 Exekučného poriadku dáva povinnému oprávnenie vzniesť proti upovedomeniu o začatí exekúcie námietky, a to v lehote 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie. Pretože Exekučný poriadok nemá ustanovenia o počítaní lehôt, s poukazom na ust. § 9a ods. 1 Exekučného poriadku /, možno na počítanie lehoty 14 dní aplikovať ustanovenia § 121 C. s. p..

Podľa ust. § 121 ods. 1 C. s. p. lehota podľa tohto zákona môže byť určená podľa hodín, dní, týždňov, mesiacov a rokov.

Podľa ust. § 121 ods. 2 C. s. p. do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty.

Podľa ust. § 121 ods. 3 C. s. p. lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci nieť, posledným dňom mesiaca.

Podľa ust. § 121 ods. 4 C. s. p. ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

Podľa ust. § 121 ods. 5 C. s. p. lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

Z obsahu spisu vyplýva, že povinný si prevzal upovedomenie o začatí exekúcie do vlastných rúk dňa 21.08.2018, pričom námietky boli súdnemu exekútorovi doručené dňa 03.09.2018, teda v zákonom stanovenej 14-dňovej lehote.

Ďalej sa súd zaoberal posudzovaním dôvodnosti námietok vznesených povinným, pričom vychádzal z toho, že konanie o námietkach proti exekúcii je konaním o tom, či sa exekúcia začala oprávnene, resp. či boli na podanie návrhu na začatie exekúcie splnené všetky zákonné predpoklady. Exekučný súd môže námietkam povinného proti exekúcii vyhovieť len za predpokladu, že tento vo svojich námietkach preukáže existenciu takých okolností, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti alebo takých dôvodov, pre ktoré je exekúcia neprípustná.

Vzhľadom na uvedené sa súd oboznámil s obsahom spisu a zistil, že exekučným titulom je v tejto veci právoplatný a vykonateľný zmenkový platobný rozkaz, je teda nepochybné, že v konaní v ktorom sa vydal exekučný titul, sa uplatňoval nárok zo zmenky. Z predloženej zmluvy o splátkovom úvere č. 0476897263 zo dňa 10.04.2006 (ďalej len „zmluva o úvere“) vyplýva, že ju uzavrel právny predchodca oprávneného, a to spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. a povinný, ktorý je v zmluve označený menom, priezviskom, adresou trvalého pobytu, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu. Z výpisu z obchodného registra exekučný súd zistil, že právny predchodca oprávneného - spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. je a v čase uzavretia zmluvy o úvere s povinným bol podnikateľom s predmetom podnikania, okrem iného, aj poskytovanie úverov. Titulom zmluvy o úvere poskytol právny predchodca oprávneného (Slovenská sporiteľňa, a.s.) povinnému ako dlžníkovi úver vo výške 4.979,08 € (t. j. 150.000,- Sk), ktorý sa povinný zaviazal splácať v mesačných splátkach po 36,31 € (t.j. 2.088,-Sk) počnúc 10.5.2006 (konečná splatnosť úveru bola ku dňu 10.04.2016). V zmluve o úvere je ako druh úveru uvedený spotrebný úver - bezúčelový. V rovnaký deň ako povinný uzavrel zmluvu po úvere (t.j. dňa 10.06.2006) vystavil povinný ako vystaviteľ blanko zmenku na rad Slovenskej sporiteľne, a.s. s miestom vystavenia zmenky Košice. Právny predchodca oprávneného Slovenská sporiteľňa, a.s. do tejto vpísala dátum splatnosti 07.04.2013 a sumu 5.051,77 €. Z rubopisu zmenky súd zistil, že Slovenská sporiteľňa, a.s. indosovala zmenku na rad spoločnosti Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154 (t.j. na oprávneného), ktorá si svoj nárok zo zmenky uplatnila v skrátenej zmenkovom konaní.

Podľa § 39 ods. 4 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) v znení účinnom od 23.12.2015 do 31.03.2017, v návrhu na vykonanie exekúcie na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou oprávnený opísať aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným. Skutočnosti podľa prvej vety je povinný opísať aj oprávnený, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov. K návrhu na vykonanie exekúcie sa pripoja dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere) neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1, 2,3 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere) spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere) neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere) zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 4 ods. 7 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. <aspi://module='ASPI'&link='71/1986 Zb.'&ucin-k-dni='30.6.2006'> o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere ak spotrebiteľ použije na splnenie záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zmenku alebo šek, musí si veriteľ počiť tak, aby boli zachované všetky práva spotrebiteľa, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru.

Podľa § 175 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v znení účinnom ku dňu vydania exekučného titulu), ak navrhovateľ predloží v prvopise zmenku alebo šek, o pravosti ktorých niet dôvodu pochybovať, a ďalšie listiny potrebné na uplatnenie práva, súd vydá na jeho návrh zmenkový(šekový) platobný rozkaz, v ktorom odporcovi uloží, aby do troch dní zaplatil požadovanú sumu a trovy konania alebo aby v tej istej lehote podal námietky, v ktorých musí uviesť všetko, čo proti platobnému rozkazu namieta. Zmenkový (šekový) platobný rozkaz musí sa doručiť do vlastných rúk odporcu. Ak nemožno návrhu na vydanie platobného rozkazu vyhovieť, nariadi samosudca pojednávanie.

Najdôležitejším kritériom na posúdenie, či v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu alebo nie, je kritérium zmluvných strán a ich podnikateľskej činnosti, teda skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, pričom spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ a spotrebiteľ nemá možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť.

Zo zmluvy o úvere mal súd za preukázané, že právny predchodca oprávneného poskytol povinnému pri podpise zmluvy úver, ktorý sa povinný zaviazal vrátiť podľa dojednaných podmienok. Je nepochybné, že právny predchodca oprávneného pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a povinný nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluva o úvere bola povinnému predložená už vo vopred, dodávateľom pripravenom, predtlačenom formulári, teda bez možnosti povinného, akokoľvek zasiahnuť do podmienok poskytnutia úveru (ide o formulárovú, adhéznú, zmluvu o určitom rovnakom predmete plnenia, štandardne a opakovane uzatváranú s veľkým počtom zákazníkov, pričom spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje). Vzhľadom na všetky zákonné kritériá ako aj spôsob uzavretia zmluvy o úvere a ďalšie podmienky, za ktorých bol povinnému poskytnutý úver, ako aj na formu v ktorej sú zmluvné dojednania obsiahnuté, dospel súd k záveru, že zmluva o úvere, uzavretá medzi právnym predchodcom oprávneného ako veriteľom a povinným ako dlžníkom dňa 10.04.2006, je zmluvou spotrebiteľskou, a teda, že medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným bol na jej základe založený spotrebiteľský vzťah (§ 52 Občianskeho zákonníka), t. z. že v danom prípade je nutné aplikovať spotrebiteľské právo.

Vzhľadom k tomu, že súd ustálil, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľský zmluvný vzťah ďalej skúmal, či spotrebiteľská zmluva neobsahovala neprijateľné zmluvné podmienky alebo zákonné obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky v spotrebiteľských vzťahoch, na ktoré súd v základnom konaní neprihliadal, resp. či plnenie priznané zo zmenky nie je v rozpore s dobrými mravmi alebo so zákonom. Uvedená preskúmovacia povinnosť exekučného súdu vyplýva aj zo spoločného stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20.10.2015 publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2015, ktoré je aplikateľné nie len na základné konanie (v tomto prípade na konanie na zmenkovom súde), ale aj na exekučné konanie. V predmetnom stanovisku občianskoprávne a obchodnoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dospelo k záveru, že I. ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že: 1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcejmu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ; 2. pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie. II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. III. Aj v prípade, že nie

sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto excès dosahuje.

Spotrebiteľské právo v čase vystavenia zmenky v zásade nevylučovalo možnosť prijať od dlžníka zmenku na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, ktorá úprava bola obsiahnutá v § 4 ods. 7 zákona o spotrebiteľských úveroch, v zmysle ktorého ak spotrebiteľ použije na splnenie záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zmenku alebo šek, musí si veriteľ počínať tak, aby boli zachované všetky práva spotrebiteľa, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. zákon zmenkový a šekový (ďalej len „zákon o zmenkách“), každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa § 11 ods. 2 zákona o zmenkách, ak pojal vystaviteľ do zmenky slová "nie na rad" alebo inú doložku rovnakého významu, možno previesť zmenku len vo forme a s účinkami obyčajného postúpenia (cesie). Podľa § 17 zákona o zmenkách v znení účinnom ku dňu vydania exekučného titulu, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Každá zmenka je ex lege cenný papier na rad. Zmenka na rad sa prevádza prostredníctvom indosamentu (rubopisu), pokiaľ v nej výslovne nie je uvedený text „nie na rad“. To znamená, že bez ohľadu na to, či je na zmenke výslovne uvedená možnosť prevodu zmenky indosamentom, majiteľ zmenky má právo previesť zmenku na tretiu osobu indosamentom, ktorý sa vyznačuje na rube zmenky. V spojení s ustanovením § 17 zákona o zmenkách má potom indosament zmenky tie účinky, že žalovaný zo zmenky, v tomto prípade spotrebiteľ (povinný), nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Indosamentom zmenky sa tak spotrebiteľ ako zmenkový dlžník dostáva do situácie, že sa nemôže dovolávať zákonnej ochrany svojich práv ako slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom vzťahu (napríklad poukazom na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktoré sa mohli premietnuť do zmenkovej sumy a podobne), ibaže by preukázal, že majiteľ zmenky pri jej nadobúdaní konal vedome na jeho škodu, čo môže byť veľmi ťažké, prakticky nemožné. Zákon však súčasne umožňuje, aby účastníci v dohode o použití zmenky (zmenkovej zmluve), prevoditeľnosť zmenky indosamentom vylúčili (§ 11 ods. 2 zákona o zmenkách), čo by malo za následok, že spotrebiteľ ako zmenkový dlžník bude mať v prípade prevodu zmenky zachované námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom zmenky. Ustanovenie § 11 ods. 2 zákona o zmenkách, umožňujúce vylúčiť prevoditeľnosť zmenky indosamentom, tak predstavuje práve také ustanovenie, ktoré je na prospech spotrebiteľa a jeho nepoužitie možno považovať za odporujúce § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže v danom prípade povinný tým, že vystavil zmenku bez vylúčenia jej prevoditeľnosti sa nepochybné vopred vzdal svojich práv, ktoré mu priznáva Občiansky zákonník (napr. domáhať sa neprijateľnosti zmluvných podmienok), resp. si zhoršil svoje zmluvné postavenie (nemožnosťou podať námietky majiteľovi zmenky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k predošlým majiteľom) a tiež odporujúce § 4 ods. 7 zákona o spotrebiteľských úveroch. Nevylúčenie prevoditeľnosti zmenky, ktorá sa týka spotrebiteľského vzťahu, a z ktorej je zmenkovým dlžníkom spotrebiteľ, indosamentom podľa § 11 ods. 2 zákona o zmenkách tak zakladá neplatnosť dohody o použití zmenky - zmenkovej zmluvy (kauzy zmenky) podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom. Principiálne rovnaký právny záver vyplýva aj z rozsudku Vrchného soudu v Prahe, sp. zn. 9 Cmo 122/2013 zo dňa 29.04.2013 (Právni rozhledy 13-14/2013, str. 508, tiež www.beck-online.cz), na závery ktorého odkazuje aj Ústavný súd Českej republiky vo svojom náleze, sp. zn. IV. 457/2010 zo dňa 18.07.2013 (www.nalus.usoud.cz), v ktorom sa zaoberal problematikou indosovaných zmeniek v spotrebiteľských vzťahoch (k tomu pozri aj uznesenie Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 5Co/98/2017 zo dňa 09.08.2017).

Keďže mal súd za preukázané, že v danom prípade došlo k indosácii zmenky v neprospech povinného, súd má za to, že dohoda o použití zmenky - zmenková zmluva (kauza zmenky) bola dojednaná v rozpore so zákonom (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 4 ods. 7 zákona o spotrebiteľských úveroch), a je preto neplatná pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Vzhľadom na uvedené, tak nie je potrebné zaoberať sa otázkami parametrov úveru, ktorý predložená zmenka zabezpečovala, ani povahou dohody o vyplňovacom práve ako neprijateľnej zmluvnej podmienky. Uplatnený nárok nemal byť oprávnenému (v pôvodnom konaní navrhovateľovi) priznaný už len preto, že vychádza zo zmenky vystavenej spotrebiteľom bez toho, aby bola pri dohode o použití zmenky, teda pri uzatváraní zmenkovej zmluvy vylúčená prevoditeľnosť tejto zmenky

indosamentom (pozri napr. rozhodnutie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 19Co/859/2014 zo dňa 19.11.2015).

Konanie o zmenkovom platobnom rozkaze je skrátené konanie, v ktorom sa vychádzalo striktne zo zmenky ako abstraktného listinného cenného papiera. Ak bolo zrejmé, že popri návrhu sú splnené všetky ostatné procesné podmienky a že predloženie zmenky nevzbudzuje nijakú pochybnosť o dôvodnosti nároku, zmenkový súd vydal zmenkový platobný rozkaz. Zmenkový súd teda zo zákona nebol povinný skúmať obsah dohody o vyplnení zmenky a teda neprihliadal ani na ustanovenia o spotrebiteľskom práve.

S poukazom na uvedené súd dospel k záveru, že zmenkový platobný rozkaz, ktorý je podkladom na vykonanie exekúcie, bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že nebolo prihliadnuté na neplatnosť zmenkovej zmluvy (kauzy zmenky) pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka) v dôsledku čoho je tu iný dôvod, pre ktorý je exekúcia neprípustná, preto súd rozhodol tak, že námietkam povinného proti exekúcii vyhovel.

Poučenie:

Proti výroku tohto rozhodnutia, ktorým súd vyhovel námietkam povinného, je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice II.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP - v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané, s uvedením spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.